

kázáno, že žalovaní (jich předchůdci) jezdili po sporné cestě nerušeně bez dovolení se všim, co potřebovali, zejména roku 1884 že vozilo se vše, co bylo potřebí ku stavbě chalupy čp. 16, jako kámen, dříví, že se po této cestě vozila všechna úroda z pozemků od žalovaných nebo jejich předchůdců najatých a ležících na opačné straně (za silnicí čkat. 1295) a že jinudy se k chalupě té nejezdilo, pokud paměť těchto svědků sahá. Byla-li služebnost v tomto rozsahu vykonávána již před jejím smluvním zřízením a knihovním vtělením a byla-li v tomto rozsahu vykonávána i potom, přičilo by se pravidlům logického uvažování usuzovati z pouhého slovního obratu na to, že při zřízení služebnosti bylo pomýšleno, obmeziti ji proti dosavadnímu výkonu na ony dva pozemky, které tehdy k chalupě patřily, služebnosti té však vůbec nepotřebovaly. Právo lpí na chalupě jako středu, z něhož se provozuje domácí a polní hospodářství, k ní patřící, a nositelem práva nejsou samy pro sebe jednotlivé pozemky, které k tomuto hospodářství patří. O nějakém rozšiřování služebnosti nelze mluvit, není novým zatěžováním služebního statku, po němž se jezdilo a jezdí na nějaké pozemky, jezdí-li žalovaní nyní po něm i na pozemek vlastní, jež si přikoupili. O rozšíření služebnosti bylo by lze jen tehdy mluvit, kdyby rozsah hospodářství chalupy čp. 16. příkupem pozemků nabyt rozsahu, s kterým strany při zřízení služebnosti zřejmě nepočítaly nebo počítati nemohly (§ 484 obč. zák.), toho však v projednávaném případě není.

Čís. 3569.

Smlouva podsudní, dle níž podsudník má platiti za hl vyčepovaného piva o něco méně než cenu prodejní, ostatek si však ponechat jako odměnu, jest smlouvou námezdní, nikoliv pachtovní.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv I 245/24.)

Žalobě majitele pivovaru na výčepníka o vyklizení hostinských a obytných místností bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Ne j v y š š í m s o u d e m z těchto

d ů v o d ů:

Bez úspěchu musí zůstatí dovolatelův pokus, vyvrátiti srovnalý právní názor obou nižších soudů, že smluvní poměr stran nebyl poměrem nájemním (pachtovním). Pojmenováním smlouvy jako smlouvy výčepnické neb podsudnické není pro vysvětlení její právní povahy ještě nic získáno, rozhodujícím jest jen obsah smlouvy. Při tom nelze přihlížeti ku tvrzenému slibu žalobcovu, že žalovanému postaví v roce 1922 za účelem provozování živnosti řeznické a uzenářské krám, lednici, jatky a dílnu, neboť dle vlastního přednesu žalovaného nedošlo k těmto slíbeným adaptacím, ani na nynější tvrzení žalovaného, že v místnostech, které má vykliditi, již provozuje živnost řeznickou a uzenářskou, neboť bylo předneseno teprve v řízení dovolacím a jest tedy nedovolenou no-

votou. Podle smlouvy ze dne 21. listopadu 1919, již jako podkladu smluvního poměru stran nebylo žalovaným odporováno, jest žalovaný výčepníkem v žalobcově hostinci a měl platiti žalobci za každý hektolitr vyčepovaného piva dříve o osm Kč, v poslední době o 20 Kč méně, než zač pivo sám čepoval, tento rozdíl v ceně piva náležel žalovanému jako o d m ě n a. Z tohoto podstatného obsahu smlouvy plyne, že nikoliv žalovaný platil žalobci úplatou za přenechání provozu jeho hostinské živnosti vyšší ceny piva než jiní hostinští, nýbrž že žalobce ponechal mu část výdělků na vyčepovaném pivu jako mzdu za jeho práci. Žalovaný byl výčepníkem žalobcovým za mzdu, určenou podle množství vyčepovaného piva. Že nebyl v poměru pachtovním, nýbrž námezdním, tomu nasvědčuje také okolnost, že byl neb aspoň měl býti pojištěn u nemo-censké pokladny, dále že dle vlastních jeho udání nebyl ani jako pach-týř ani jako náměstek dle Šu 19 živn. ř. politickému úřadu ohlášen, a že také výdělková daň ze živnosti hostinské nebyla předepsána žalova-nému, nýbrž žalobci. Nebyl-li žalovaný pachtýřem hostinské živnosti, nýbrž jen výčepníkem za určitou mzdu a jiné naturální výhody, nemůže se dovolávati předpisů o nutnosti soudního svolení k výpovědi, jež před-pokládají smlouvou nájemní neb smlouvou pachtovní o provozování živnosti. Zbytečno by bylo proto uvažovati, zda námitka nedostatku soudního přivolení k výpovědi jest námitkou procesní či námitkou hmotného práva, pokud rozhodnutí o námitce nepřípustnosti pořadu práva dotýkalo se rozhodnutí i ve věci samé, jakož i zda mohlo rozhod-nutí odvolacího soudu, že se námitce nepřípustnosti pořadu práva ne-vyhovuje, vzhledem na předpisy Šu 528 c. ř. s. a § 42 třetí odstavce j. n. býti vůbec ještě napadeno.

Čís. 3570.

Směnečný nárok proti avalistovi příjemce není podmíněn protestací směnky a zaniká teprve uplynutím tří let ode dne splatnosti směnky.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv I 277/24.)

Směnečný platební příkaz byl ponechán o b ě m a n i ž š í m i s o u d y v platnosti, o d v o l a c í m s o u d e m mimo jiné z těchto dů-vodů: Ježto bylo správně zjištěno, že žalovaný podepsal směnku jako avalista akceptanta, právem první soud odmítl námitku promlčení smě-nečního práva proti žalovanému pro neprotestování a uplynutí třímě-síční lhůty čl. 78 čís. 1 sm. ř., neboť směnečný nárok proti avalistu ak-ceptanta zaniká promlčením tak, jako proti akceptantovi samému, te-prve po třech letech, počítaje ode dne splatnosti směnky, a není pod-míněn protestováním směnky proti němu (čl. 77 sm. ř.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání, poukázav k důvodům od-volacího soudu.

Čís. 3571.

Pozemková reforma (zákon ze dne 13. července 1922, čís. 220 sb. z. a n.).